

[Lasse Budtz]

socialdemokratiets opfattelse, at disse våben direkte øger faren for en hurtig udvikling af en krig til at blive en krig med anvendelse af atomvåben, og ganske enkelt derfor er vi imod dem. Som så ofte før fremhævet tror vi ikke på en begrænset atomvåbenkrig, men vi mener heller ikke, at disse kortdistancevåben militært set er nødvendige.

Vi har den samme opfattelse af den såkaldte neutronbombe, og den almindelige europæiske modstand imod denne type har indtil nu, så vidt vi forstår, medført, at denne type ikke er blevet stationeret i Europa. Men vi ved, at den hurtigt kan sættes i serieproduktion i USA og desværre også i Frankrig, fordi der er gennemført ret omfattende forsøg med denne våbentype.

En modernisering af den resterende del af de såkaldte små atomvåben, der også omfatter atomvåben, der kan bæres af en enkelt mand, er under alle omstændigheder ikke tilrådelig netop på dette tidspunkt, hvor der forhandles intenst i Genève – i øvrigt også andre steder – om reduktioner på alle områder inden for atomvåbenoprustningen.

Jeg må gøre opmærksom på, at Socialistisk Internationale, der som bekendt er en sammenslutning af de socialdemokratiske og demokratisk-socialistiske partier over hele verden, ganske klart har udtalt sig til fordel for en holdning, der udtrykkelig siger, at man ikke skal opstille nye atomvåben, mens der forhandles, og denne appel gælder naturligvis begge sider.

Vi mener derfor i socialdemokratiet, at det må være dansk politik at arbejde for, at der ikke opstilles nye eller moderniserede atomvåben i Europa. I hvert fald bør regeringen ikke tilslutte sig noget sådant, før folketingets godkendelse foreligger.

Socialdemokratiet er selvsagt opmærksomt på den oprustning, som har fundet sted i Sovjet også på dette område som fremhævet af forsvarsministeren. Vi tager også skarpt afstand fra denne oprustning, fordi den øger spændingen helt unødigt, men vi bliver nødt til at gøre opmærksom på, at der også findes små franske og britiske atomvåben, og de må selvfølgelig tælles med, når man skal bedømme styrkeforholdet.

Jeg skal om lidt udtrykke socialdemokratiets holdning i form af et forslag om motive-ret dagsorden. Denne holdning eller dagsorden ligger inden for formuleringen af 3.

maj-dagsordenen fra 1984. Her pålægges regeringen at støtte et opstillingsstop for mellemdistance- og kortdistanceraketter, således at der kan skabes et bedre grundlag for forhandlingerne. Regeringen pålægges også at virke for en fastfrysning af alle kernevåben for gennem forhandlinger at fremkalde en efterfølgende nedskæring.

Vi synes heller ikke, at Danmark, som ikke selv ønsker atomvåben, kan være med til at anbefale og pålægge venligsindede lande, som vi står i forsvarspagt sammen med, at modtage våben, som vi ikke selv vil vide af. Men hvad de rent konkret måtte beslutte sig til, kan vi selvsagt ikke blande os i, ligesom vi forventer, at de respekterer vores synspunkter og vor demokratiske ret til at have dem.

Vi har set, at udenrigsministeren siger, at der skal være stop for fodnoterne fra dansk side i NATO-*communiqués*, og det er der også andre medlemmer af regeringspartierne der siger. Hvis fodnoterne er et udtryk for den politik, folketingets flertal har tilrettelagt, skal der ikke være noget stop. Det er stadig vor opfattelse, at regeringen ikke har gjort nok for at efterleve flertallets politik, og det er bl.a. derfor, vi har denne debat.

Der er dog et enkelt lyspunkt: den danske FN-ambassadør holdt for nylig en tale i FNs 1. komité, hvor han blandt andre rigtige ting sagde, at mellemstore og små lande også har noget at bidrage med til at uddybe dialogen, således at den kommer til at omfatte alle sider af Øst-Vest-relationerne. Det er vi helt enige i. Han sagde også, at Danmark ikke ser noget alternativ til dialogen og samarbejdet, og senere i talen henviste ambassadøren til vores holdninger til f.eks. atomvåbenfri zoner og fastfrysningstanken.

Det var ganske tilfredsstillende for en gang skyld at opleve en dansk ambassadør i en international organisation gøre rede for den politik, folketingets flertal faktisk står for.

På denne baggrund skal jeg på socialdemokratiets vegne fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget pålægger regeringen at støtte alle bestræbelser for at undgå enhver udstationering eller opstilling af nye eller moderniserede atomvåben i såvel Øst- som Vesteuropa, herunder kortdistanceatomvåben, atomar-